

Ikt. sz.: OTB/71-1/2013.

OTB-21/2013. sz. ülés
(OTB-109/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Oktatási, tudományos és kutatási bizottságának**
2013. augusztus 26-án, hétfőn, 11 órakor
az Országház főemelet 64. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	5
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/11933. szám)	5
<i>Sipos Imre helyettes államtitkár szóbeli kiegészítése</i>	<i>5</i>
<i>Kérdések, észrevételek, megjegyzések</i>	<i>6</i>
<i>Válaszok</i>	<i>11</i>
<i>Szavazás az általános vitára való alkalmasságról</i>	<i>12</i>
Egyebek	12

Napirendi javaslat

- 1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/11933. szám)
(Általános vita)**
- 2. Egyebek**

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Pokorni Zoltán** (Fidesz), a bizottság elnöke

Dr. Pószán László (Fidesz), a bizottság alelnöke
Osztolykán Ágnes (független), a bizottság alelnöke
Cseresnyés Péter (Fidesz)
Demeter Zoltán (Fidesz)
Kucsák László (Fidesz)
Németh Zoltán (Fidesz)
Pánczél Károly (Fidesz)
Sági István (Fidesz)
Michl József (KDNP)
Dr. Hiller István (MSZP)
Dr. Sós Tamás (MSZP)
Dúró Dóra (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Brájer Éva (Fidesz) Demeter Zoltánnak (Fidesz)
Dr. Hoppál Péter (Fidesz) dr. Pószán Lászlónak (Fidesz)
Földi László (KDNP) Michl Józsefnek (KDNP)
Révész Máriusz (Fidesz) Németh Zoltánnak (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Sipos Imre helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma)

Megjelentek

Brassói Sándor főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma)
Madarász Hedvig főosztályvezető-helyettes (Emberi Erőforrások Minisztériuma)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 10 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

POKORNI ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntök mindenkit. Jó munkát kívánok előre is. Két napirendi pontunk van: a nemzeti köznevelésről szóló törvény módosítása és az egyebek. A napirenddel kapcsolatban van-e valakinek észrevétele, javaslata? *(Nincs jelentkező.)* Ki fogadja el a napirendi javaslatot? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag elfogadta a mai ülés napirendjét.

Mielőtt belevágnánk a napirendi pontok tárgyalásába, rövid tájékoztatást adnék a mai nap rendjéről, ami előtt vagyunk még, hiszen a Ház nem döntött a tárgyalás módjáról. Kétféle módon tűzheti napirendre a törvény módosítását a tisztelt Ház, az egyik a házszabályi rendelkezéstől való eltérés, a másik pedig a kivételes eljárás. E döntéstől függően más-más lefolyása lesz a napnak. Az egyik különbség például az, hogy a vitát követően bizottsági előadót kell állítani, s a Házszabálytól való eltérés esetében kisebbségi és többségi előadót is lehet állítani. Nyilván majd meg fogjuk választani a kisebbségi előadót, akit annak tudatában választunk meg, hogy ha a Ház a kivételes eljárásról dönt, akkor ő nem kap szót, mert akkor bizottsági előadó foglalja össze a bizottság véleményét. Ez az egyik legfontosabb különbség.

A délután menetét Takács Gabriella ismerteti, mert ő precízebben tudja elmondani. Ma még negyed 5 felé össze kell jönnünk, amikor az eddig benyújtott és az ezután benyújtandó módosító javaslatokról fogunk dönteni. De mi lesz addig?

TAKÁCS GABRIELLA tanácsadó: A Ház 1 óra 40 perckor, a napirend előtti felszólalások után fog dönteni arról, hogy módosító javaslatokat meddig lehessen benyújtani. A tervek szerint 16 óra 45 perc lesz ez az időpont. A napirendi pontoknál az szerepel, hogy 16 óra 20-tól 16 óra 45-ig szünetel a plenáris ülés, ezért 16 óra 15 percre hívtuk össze a bizottsági ülést a benyújtott módosító javaslatok megtárgyalására. A módosító javaslatokat ugyan 16 óra 45 percig lehet benyújtani, de mi már előbb elkezdjük a módosítók tárgyalását, és addig ülésezünk, amíg az iromány-nyilvántartó már nem fogad be módosító javaslatot. A módosító javaslatok megtárgyalása után a bizottság tagjai is mennek a plenáris ülésre a vitában való részvételre. Holnap pedig a plenáris ülésen szavazásra kerül sor.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tehát a módosító javaslatokról a szavazás délután lesz. Ezzel kapcsolatban van-e kérdés? *(Nincs jelentkező.)* Nincs.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/11933. szám)

Tisztelettel köszöntöm helyettes államtitkár urat és kollégáit, s megadom nekik a szót, hogy az előttünk lévő javaslatot röviden ismertessék.

Sipos Imre helyettes államtitkár szóbeli kiegészítése

SIPOS IMRE helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Az előttünk lévő javaslat lényeges elemeire szeretném felhívni a figyelmet. A 2011-ben elfogadott köznevelési törvény megteremtette az alapját annak, hogy a pedagógusok előmeneteli rendszere 2013. szeptember 1-jétől bevezetésre kerüljön, ezzel együtt egy kiszámítható és megfelelő bérezést biztosítson a pedagógusoknak, valamint a pedagóguspálya erkölcsi elismerését, a pedagóguspálya presztízsét helyreállítsa.

A köznevelési törvény ekkori elfogadásakor a rendelkezések szerint csak a nevelési-oktatási intézményekben pedagógus munkakörben foglalkoztatottakra terjedt volna ki 2013. szeptember 1-jétől az új előmeneteli rendszer hatálya. A szakszervezetekkel történt egyeztetések eredményeként kedvező változás, hogy más foglalkoztatottakra is már most, tehát 2013. szeptember 1-jétől történő kiterjesztéssel lehet bevezetni az előmeneteli rendszert. Így az anyag tartalmazza azt, hogy a pedagógiai szakszolgálati intézményekben, a szakmai szolgáltató intézményekben pedagógus, illetve pedagógiai szakértő, pedagógiai előadó munkakörben foglalkoztatottakra, valamint a gyermekvédelmi intézményekben pedagógus munkakörben foglalkoztatottakra is kiterjedjen szeptember 1-jétől az előmeneteli rendszer. Az egyik legfontosabb indoka ennek a betérjesztésnek az imént elmondottak.

A másik indok az, hogy a 2013. szeptember 1-jével bevezetendő, jelenleg a köznevelési törvényben rögzített összegekhez képest egy csökkentett mértékű, a korábbi tervezett mérték 60 százalékának megfelelő béremelés valósul meg. Ennek a technikai megoldását is tartalmazza ez az előterjesztés, amely a mindenkori alapot rögzíti úgy, hogy most 60 százaléknak megfelelő béremelés valósulhasson meg. Ez mindent beszámítva a jelenlegi bérekhez viszonyítva 2013. szeptember 1-jétől átlagosan 34 százalékos pedagógusi béremelést jelent majd.

A további négyszer 10 százalék a kormány döntése értelmében évente kerül bevezetésre, amelyet a törvénnyel párhuzamosan készülő és a törvény elfogadását követően hatályba lépő kormányrendelet rögzít majd, és így 2017. szeptember 1-jére biztosítja és emeli föl a pedagógusok bérét arra az értékre, amely a százszázalékos béremelésnek felel meg. Az előterjesztés tartalmazza azt is, hogy a törvény a kormányt felhatalmazza arra, hogy ezt rendeletben szabályozza, és a készülő rendeletben ez előkészített.

Az előterjesztés ezenkívül azt is tartalmazza – s ez is kedvező hír –, hogy a mindenkori minimálbérhez kötött az illetményalap, amely egy további értékálló bért jelent a pedagógusok számára.

Az előterjesztés azokban az intézményekben, ahol jelenleg nincs olyan alapítvány, amely a nevelő-oktató munkát segítse, a szülői társadalmat jobban az intézmény köré vonja és az ő támogatásukat igénybe vegye, ennek egy technikai megoldására tesz javaslatot, valamint más olyan technikai jellegű módosításokat tartalmaz még, amelyeket menet közben a jogszabályváltozások tettek szükségessé. Köszönöm szépen, röviden ennyit kívántam elmondani.

ELNÖK: Köszönjük szépen Sipos Imre helyettes államtitkár úr kiegészítését. Kinek van kérdése, észrevétele, megjegyzése? Osztolykán Ágnes alelnök asszony!

Kérdések, észrevételek, megjegyzések

OSZTOLYKÁN ÁGNES (független): Köszönöm szépen a szót. Örömmel látjuk, hogy ebben a módosításban szerepel az, hogy a pedagógiai szakszolgálatokra, a szakmai szolgáltató intézményekre és a gyermekvédelmi intézményekre is kiterjesztik ezt a bizonyos béremelést. De nekem lenne még egy kérdésem. Mi van azokkal a személyekkel – erről már beszéltünk bizottsági ülésen –, akik a pedagógusok munkáját segítik? Gondolok itt a könyvtárosra, a pedagógiai asszisztensre vagy az iskolapszichológusra. Velük mi lesz? Megmondom őszintén, gondolkodtunk azon, hogy beadunk egy ilyen tartalmú módosító javaslatot, de arra jutottunk, kicsit életszerűtlen lenne felsorolni, hogy mely munkakörökben dolgozók segítik a pedagógusok munkáját. Szeretném megkérdezni, gondolkodnak-e azon, hogy mi lesz ezekkel a személyekkel. Én azt látom, hogy az élet és a mindennapok azt bizonyítják, komoly feszültségeket szíthat egy-egy munkahelyen az, hogy a pedagógus kap béremelést, az iskolapszichológus meg a könyvtáros nem kap. Mi lesz azokban az élethelyzetekben, amikor ugyan tudjuk, hogy törvényileg nem lehet egy pedagógiai asszisztens napközis tanár és nem

maradhat a gyerekekkel, de amikor az élet rákényszeríti, akkor mégiscsak ott marad a gyerekekkel. Tehát az a kérdésem, hogy összességében mit terveznek ezekkel a személyekkel és hogyan kívánják az ő munkájukat is valamilyen szinten elismerni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Dúró Dóra képviselő asszony következik.

DÚRÓ DÓRA (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Néhány kérdésem lenne, de előbb néhány gondolatot, illetve visszajelzést szeretnék megosztani önökkel és a kormánnyal. Véleményem szerint az a kommunikáció, amit ezzel az országgyűlési üléssel és ezzel a törvénymódosítással kapcsolatban a kormányzat elkövetett, tisztességtelen, ugyanis azt helyezték a középpontba – Rogán Antal frakcióvezető úr is arról beszélt –, hogy azért van szükség az Országgyűlésnek erre az ülésére, hogy kiterjeszthessék a béremelésre jogosultak körét, viszont az elmúlt öt hónapban már egyáltalán nem beszéltek arról a kormányzat politikusai, de a frakcióvezető úr sem, hogy a béremelésnek a törvényben rögzített feltételei nem állnak rendelkezésre. Magyarul, a gazdasági teljesítőképesség hiányáról van szó. Ezt azért fontosnak tartom kiemelni. Az ülés előtt átnéztem a jobboldali napilapokat is, s azokban is csak arról lehet olvasni, no meg a köztelevízió híradójából is azt hallottuk, hogy kiterjesztik a pedagógus béremelésre jogosultak körét. Úgy gondolom, ez a közvélemény félretájékoztatása, mert nem teszik hozzá, hogy a törvényben rögzített béremelést nem tudják biztosítani.

Az első kérdésem az lenne, hogy ha eddig megvolt a törvényi biztosíték a béremelésre és mégsem tudják teljesíteni, akkor mi lesz a garancia arra, hogy ezt 2017-ig abban a rendszerben, amit most ígérnek, meg tudják valósítani. Hiszen nem látunk a jövőbe és elképzelhető azt is, hogy nem a Fidesz nyeri meg a következő választást, mégis olyan ígéreteket tesznek, amelyek végrehajtására nem biztos, hogy lesz felhatalmazásuk.

Az szerepel az előterjesztésben, hogy a köznevelési szerződés érvényességi ideje legalább egy év lesz. Úgy gondolom, elég nagy bizonytalanságot okozna az, ha olyan intézményekbe járnának a gyerekek, amelyeknek csak egy évre van köznevelési szerződésük. Nem biztos, hogy ez vonzó lenne a szülők számára.

A 9. § indokolásában pedig azt olvashatjuk, hogy a több szakon tanító tanárok és a hiányszakon tanítók pótlékát indokolt kivenni a rendelkezésből. Ezt csak azzal indokolják, hogy indokolt. Szeretnék választ kapni arra, hogy ez miért indokolt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Hiller István képviselő úr következik.

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Köszönöm szépen. Szeretném jelezni, hogy mi a véleményünket részletesen a plenáris ülésen fogjuk kifejteni, néhány alapgondolatot azonban a bizottság, államtitkár úr, illetve a minisztérium vezető képviselői előtt is szeretnék elmondani.

Az, hogy a pedagógusoknak több pénz jut – nem annyi, amennyit ígértek, de több pénz jut –, helyes, mi ezt támogatjuk. Azok a tételek azonban, amelyek a pedagógus életpályamodell részleteit illetik, kidolgozatlanok, a törvénymódosítás számos eleme összecsapott és szakmailag nem megfelelő. Ennek alátámasztására most nem itt a bizottságban kezdeményezek vitát, hanem majd a parlament délutáni ülésén, de kérem engedjék meg, hogy felolvassak egy mondatot e jelentős, a Magyar Országgyűlés elé kerülő törvénymódosítás indoklásából. „A rendszerváltozás után több kormány ígért, ígért és adott némi béremelést, s vetítette elő a pedagógusok munkájának anyagi elismerését.” Ha esetleg a fogalmazó az „ígért” szót azért használja kétszer, mert azt akarja mutatni, hogy sokan ígértek, akkor ez stílusosan szép, de tartok tőle, úgy van a mondat összecsapva, ahogy az egész törvény is. Ha nem, akkor az szép dolog, akkor viszont az állítás nem igaz, tudniillik az a helyzet,

hogy a „némi béremelés” egy viszonylagos fogalom, a „némi béremelés” azt jelenti, hogy a rendszerváltozás után többen ígérték, ígérték, aztán volt, aki meg némi béremelést adott.

Az a bérnövekmény, amit a jelenlegi előterjesztés az életpályamodellben tartalmaz, méretében, arányaiban és összegében is elmarad a 2002-ben megvalósított béremeléstől. Sokat vitatkoztunk annak a részletein, sok jogos kritika is felmerült vele kapcsolatban, de azt nem nagyon lehet vitatni, hogy az átlagosan 50 százalékos béremelkedés több, mint az átlagosan 34 százalékos. Arra kérjük az előterjesztőt, legyen szíves eldönteni, hogy stíláris formulákkal élnek-e és akkor ki-ki irodalmi vénája szerint ezt befogadja vagy nem fogadja be, vagy pedig pontosan kívánnak fogalmazni, mert ez a fogalmazás a kettőt egyszerre képtelen teljesíteni. És mivel nem önmagában csak finomkodásról van szó, hanem egy jelentős állításról, ezzel az egy mondattal azt akartam bizonyítani, hogy ha az indoklásban ilyen előfordul – márpedig itt van –, akkor, gondolom, lesz alkalmunk szakmailag megalapozott vitát folytatni azokról a következetlenségekről, kiszámíthatatlanságokról és rendezetlenségekről is, amiket a hétköznapiakban okoz az életpályamodell.

Még egyszer tehát: a béremelés önmagában helyes, de hogy aztán a későbbiekben az életpályamodell önök által sokat emlegetett másik része, történetesen egy minősítési rendszer bevezetése és működtetése hogyan történik, nem gondolom, hogy ez által a törvénymódosítás által lényegesen letisztultabb képet hoznak.

Elnök úrnak jelzem, hogy módosító indítványokat fogunk benyújtani, s ezeket úgy próbáljuk megtenni, hogy a bizottság délutáni ülésének a kezdetére már itt legyenek. Az egyes módosító javaslatok kapcsán majd a részletekről is érdemes lesz beszélni, de most előrevetítve csak ennyit szerettem volna elmondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kucsák László képviselő úr kért szót.

KUCSÁK LÁSZLÓ (Fidesz): Mivel tanévkezdés előtt vagyunk, talán indokolt mindenkinek boldog új évet kívánni, eredményekben gazdag boldog új évet. A konkrét javaslattal összefüggésben azokat meg nem említve, amelyekről már esett szó és amelyekkel magam is egyetérték, szeretném elmondani, van, amiben egyetérték Hiller Istvánnal – mindjárt elmondom, hogy melyek ezek az elemek –, ugyanakkor el kell mondani, ő homályban hagyta azt a körülményt, hogy az általa hivatkozott korábbi átlagos 50 százalékos béremelésnél az akkori kormány annak fedezetét mintegy három hónapra biztosította az önkormányzatok számára, azt követően pedig az önkormányzatoknak kellett a béremeléshez szükséges pénzt biztosítani. Nem lett volna baj, ha erről a körülményről is említést tesz, mert így kicsit talán árnyaltabb lenne a kép.

Magam is azt szeretném megfogalmazni, öröndetes, hogy a 2011-ben elfogadott törvényszöveghez képest bővül azok köre, akikre a béremelés ki fog terjedni. Az is fontos, hogy pedagógusok sokasága számára hosszú évek után, egyébként nehéz gazdasági helyzetben, béremelésre kerül sor. Ezek pozitív elemek és fontos lépések egy úton, amely úton még messze van a végállomás.

Azt is meg kell említeni, hogy több vonatkozásban erős vagy erősebb garanciális elemek megfogalmazására, akár törvénybe iktatására van szükség, praktikusán azt a célt szolgáló, hogy szándékainknak megfelelően valóban ne fordulhasson az elő, hogy a jelenlegi nettó keresetekhez képest pozícióromlás következzen be se a különféle szakmákat tanító pedagógus kollégák esetében, akiknél jelenleg a 20 százalékos rendszer működik, se az intézményvezetők esetében, akiknél ma még működhetnek azok a helytelen, a korábbi fenntartó, most már működtető által elindított és még meglévő kiegészítések – akár az alaphér tekintetében, akár keresetkiegészítések formájában –, amik ha elvesznek, jelentős pozícióromláshoz vezethetnek. Mindenképpen szükséges, ha másképp nem, módosítók formájában, ennek a garanciáit is megteremtünk.

Nagyon fontos az, hogy bizonyos szabályok a törvényben kapnak helyet, több fontos részletkérdés pedig rendeletben lesz majd szabályozva. Az imént már elhangzott, hogy a minősítési rendszerrel összefüggésben, illetve a munkaidő és a pedagógus életpálya működése vonatkozásában is vannak olyan kérdések, amelyekről szükséges még egyeztetni, adott esetben közelíteni az álláspontokat. A plenáris ülésen és a következő bizottsági ülésen a többi konkrét elemről érdemes lesz beszélni annak érdekében, hogy az elhatározott szándék úgy tudjon megtestesülni, hogy megalégedéssel és megnyugvással szolgáljon az érintettek körében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Én is szeretnék hozzászólni. Az önmagában mindenképpen pozitív, hogy a pedagógusbérek a középpontba kerültek. Azt, hogy félig van tele a pohár vagy félig üres, valószínűleg nehezen fogjuk eldönteni. Természetesen elfogadom – mi mást is tehetnék –, ha az ellenzék vagy az érdekképviselők a félig üres pohárról beszélnek, mert az eredeti szándékhoz képest a béremelésnek most valóban csak a 60 százaléka teljesül, és az is vitákra ad alapot, okot, hogy a munkaidő szabályozása az ígért 60 százaléknak a teljesítése mellett is életbe lép.

Jó, hogy Hiller István képviselőtársunk felidézte a Medgyessy-kormány első intézkedései között megvalósított pedagógus béremelést, mert fontos tanulni mások hibáiból. Nem árt a sajátjainkból sem, az szabadon választott feladat, de másból kötelező, és talán könnyebb is. Nagyon sok pénzt áldozott akkor Magyarország erre a célra, igaz, hogy a költségvetésből valóban csak három hónapra és nagyrészt az önkormányzatok forrásait kötötte le. Ez az intézkedés azt követően elköltötte a pedagógusbére szánható források tetemes részét, egyébként jelentős feszültséget okozva az önkormányzatoknál, mert más feladatoktól kellett a pénzt elvenni, bizonyos önkormányzatoknál meg adósságot generált.

Ez nem lett volna olyan nagy baj, ha ennek a béremelésnek lett volna tartós hatása, ha a pedagóguspálya vonzerejét jelentősen növelte volna – egy 50 százalékos béremeléstől ez talán elvárható –, és a pálya belső minőségi mozgásait, szelekciós rendszerét eredményezte volna. Sajnos egyiket sem mondhatjuk el. 2002 után az első évben a jelentkezéseknél mutatkozott egy 2 százalékos növekedés, de ez a 2003-2004-es tanévben már ki is simult. Belső minőségi változást pedig semmilyen tekintetben nem hozott, merthogy a meglévő bértáblát fejelt meg és nem nyúlt bele a rendszerbe. Ez egy nagyon komoly tanulság, hogy el lehet rontani, minden jó szándék és erőfeszítés ellenére nagyon könnyű elrontani, és Medgyessy Péter kormányának ez sikerült is.

S ez kötelező szempont számunkra is. Jelentős összeget szánunk erre, egy évtizedre táblázzuk be az oktatás pénzügyi mozgásterét, és nem mindegy, hogy ezt hogyan tesszük. Bennem is van egy kis aggodalom amiatt, hogy a minősítési rendszert a felszállás után, menet közben alakítjuk ki. Nem akarok a repülőgépes hasonlattal nagyon messzire menni, de jobb lenne, ha ez nem így alakult volna – az idő rendelkezésre állt az elmúlt három évben arra, hogy e tekintetben előbbre lépünk –, azért is, mert a minősítés alapvetően nem egy intellektuális probléma. Nem könnyű kitalálni jó minősítési rendszert, de azért egy ilyen ki tud találni egy kormány, ehhez nem kell túl hosszú idő. Ahhoz kell hosszú idő, hogy elfogadtassa a szereplőkkel. Márpedig a minősítés csak akkor működik, ha a szereplők elfogadják, beleértve magukat a pedagógusokat és nota bene a társadalmat is, hogy ez mér egy valamilyen általunk fontosnak tartott értéket, minőségnek tekintjük, megfizetjük. Ehhez idő kell, diskurzus kell, folyamat kell. Ez az, ami nincs. Lehet, hogy ez intellektuálisan jó lesz, de politikailag akkor jó, ha a szereplők által elfogadott. S azt bizony már kimondhatjuk, nem valószínű, hogy ilyen lesz.

Ez azért probléma, mert most tesszük bele a pénzt, a követelmények szabása pedig vitatható körülmények között később valósul meg, és ez óhatatlanul sérelmes lesz a szereplők számára. Ilyen szempontból akár még azt is mondhatnám, még jó is, hogy most csak a 60

százalékra van pénzünk, mert közben ahogy a minősítés szempontjai tisztázódnak, előjönnek, mód van korrekcióra, és egy ekkora rendszernél hallatlanul fontos az, hogy képes az önkorrekcióra. Ne felejtsük el, hogy Medgyessy Péter kormánya 2002 szeptemberében elindította a rendszert, aztán rövidesen látták, hogy nem egészen úgy alakultak a folyamatok, ahogy azt szeretnék volna, de már nem volt pénz a korrekcióra. Itt az évi 10-10 százalékos módosítást ad arra, hogy mérjük, értékeljük ennek az intézkedésnek a hatásait, a létrejövő feszültségeket, és hogy év közben korrigáljunk. Én tehát abban a vitában, hogy félig üres a pohár vagy félig tele van, határozottan arra szavazok, hogy inkább félig tele van, mégpedig azért, mert képesek leszünk korrigálni ezt a dolgot.

Azt, hogy működik-e úgy a magyar közoktatás, hogy nincs helyettesítési pótlék vagy túlórapénz, még nem tudjuk. Komoly reményeket fűzünk hozzá, hogy működik, de már sok évtizede egy olyan rendszerben élünk, ahol a túlmunkát megfizetjük. Most áttérünk egy olyan rendszerre, amelyben – legalábbis ezt reméljük – a túlmunka benne van a pedagógus étoszban és a pedagógus munkakörben, azt nem fizetjük meg külön-külön, államtitkár asszony szavaival élve nem kicsinyeskedünk havonta a túlórapénzekkel. De hogy ez jó lesz-e így, azt még nem tudjuk. Ennek azért elég nagy a kockázata, de ez az előttünk álló évi 10 százalékos korrekciókkal kezelhető.

Egyetértek az előttem szólókkal abban, hogy pár pontot azért érdemes lesz alaposan megvitatni, például hogy a kétszakosok pótléka maradjon-e vagy ne maradjon, fontos-e az a célkitűzés, hogy a pedagógusok inkább két szakot tanítsanak – a munkaerő-gazdálkodás szempontjából ezzel mindenki egyetért –, és hogy hajlandók vagyunk erre áldozni vagy sem.

Fontos lenne egy olyan alapelv kimondása, amire Kucsák László utalt, hogy ha már ennyi pénzt beleteszünk ebbe a rendszerbe, akkor ne legyen négy, öt, hat vagy akár több olyan ember, akinek a korábban bonyolult bérszámítási módok miatt sérelmes lesz ez az intézkedés. Politikailag azt mindenképpen rossz üzletnek gondolom, hogy sok pénzt elköltünk és sok haragosunk lesz emiatt. Akkor inkább tegyünk bele egy olyan garanciális elemet, hogy nem lehet kevesebb, mint a korábban megállapított illetmények. Az előző rendszer valóban önkormányzati döntésektől függő, országosan nehezen áttekinthető volt, de nem lenne jó, ha pár ezer ember úgy érezné, hogy a béremelést követően neki csökken a jövedelme.

Végül a harmadik elem a köznevelési megállapodás. Többször is vitattuk a bizottságban ezt a kérdést. A szektor egyértelmű érdeke az, hogy a rendszer kiszámíthatóbb és tervezhetőbb legyen. Olyan javaslatokat tettünk a kormánynak, hogy 5-10 évre növelhető legyen a köznevelési megállapodás időtartama. Most már sajnálom, hogy felhívtuk erre a figyelmet, mert nem növelték, hanem csökkentették ezt az időpontot 1-5 évre, ami nem jó, még akkor sem jó, ha ez az egyházi iskolákat nem érinti, mert ők egyoldalú nyilatkozattal kötik meg ezt a viszonyt, de számos nagyon fontos, néha hiánypótló feladatot elvégző alapítványi formában működő intézmény számára ez kiszámíthatatlanná teszi a jövőt, ami nem jó, mert minden kiszámíthatatlanság pazarlást szül. Ezért javaslom megfontolni elsősorban kormánypárti képviselőtársaimnak, hogy ezen javítsunk. Ennyit szerettem volna elmondani.

Sós Tamás képviselő úr következik.

DR. SÓS TAMÁS (MSZP): Tisztelt Bizottság! Tudomásom szerint korábban a szakszervezetekkel történt megállapodás során az került megfogalmazásra, hogy az életpálya bértételeit rendezik, és ezzel együtt a munkaterhek rendezésére is sor kerül, és ez a kettő egyszerre kerül bevezetésre. A munkaterhek kapcsán ez nem egyértelmű, ez később kerül bevezetésre, ráadásul ez eredetileg a sztrájkmegállapodásban is szerepelt annak megfelelően, ahogy a szakszervezetekkel tárgyaltak.

A második kérdéssel szintén a feszültségpontokat kívánom pontosítani vagy konkretizálni. Ma már elhangzott, nem biztos, hogy a béremelés minden esetben jövedelem-

vagy jelentősebb jövedelemnövekedést fog jelenteni, hisz a pótlékok nullán vannak. Célszerű lenne ezt is végiggondolni, mert a mennyiségi és a minőségi munkavégzés e tekintetben nincs rendezve. Ez a bérezési rendszer az elhangzottak alapján nem veszi figyelembe a minőségi munkát. Tudomásom szerint a főiskolai végzettségűeknél kedvezőbb a helyzet, az egyetemi végzettségűeknél viszont – cáfolják meg, ha nem így van – lényeges változás nem fog bekövetkezni, legalábbis a kezdeti időszakban, ezért ott komoly feszültségek lesznek. A tíz évvel a nyugdíjba vonulás előtt álló pedagógusok számára – legalábbis a többiekkel összehasonlítva – kedvezőbb a helyzet, ezért itt is látok feszültségpontot. Aztán feszültségpontot látok a pótszabadságok vonatkozásában is. Csak címszavakat mondok.

Én is megerősíteném az alapítványi és magániskolák kérdését. Lesz is egy ilyen szóbeli kérdésem ma délután, de az elmúlt nyáron többször is forszíroztam írásban ezt a kérdést. Az az érzésem, hogy el akarják sorvasztani a magániskolák egy részét, hiszen egyedi alkumechanizmusok vannak. Ráadásul nagyon nagy bizalmatlanságot kelt ez az egy év. Kérem, hogy mondjanak erre valamit, mert ez szintén rendkívül komoly feszültségforrás.

Részt vettem a tanévnyitó igazgatói értekezleten és ott hallottam, hogy a minősítést hogyan kívánják megvalósítani. Ha jól figyeltem, az ötéves szakaszolás szerint az első esztendőben csak egy nagyon kis létszám minősítésére kerül sor. Ráadásul feszültséget jelent, hogy külsőkkel kívánják minősíteni a pedagógusokat. Úgy gondolom, ez sem a bizalmat fogja erősíteni.

Nagyon sok kérdésem lenne még, de most megállok, mert a plenáris ülésen lesz alkalmam ezeket felvetni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ki kíván még hozzászólni? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs további hozzászólási igény, válaszadásra megadom a szót a kormány képviselőjének.

Válaszok

SIPOS IMRE helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen. A nevelési-oktatási intézményekben pszichológusként foglalkoztatott kollégákra kiterjed az életpályamodell. Pedagógiai végzettséggel rendelkező és nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő foglalkoztatottak esetében 2015. szeptember 1-jétől lép majd életbe ez a rendszer. A készülő foglalkoztatási rendelet pontosan meghatározza majd, hogy a pedagógiai asszisztensek milyen végzettséggel lesznek foglalkoztathatók. Ők a Kjt. hatálya alatt maradnak majd.

Rátérve a kommunikáció kérdésére: miniszter úr a szakszervezetek egy fontos eseményén jelentette be, hogy nem 100, hanem 60 százalékos lesz a béremelés, és ez átlagosan 34 százalékos emelést jelent. Ez a tény tehát már július közepén tudott volt.

A garancia arra, hogy 2017. szeptember 1-jétől meglesz a 100 százalékos átállás, benne van a törvényben. Elnézést kérek, hogy a felvezetőmben ezt nem emeltem ki. A négyszeri tíz lépés lesz rendeletben, de hogy 2017-re a 100 százalékos beállítás megvalósul, az törvényi szinten garantált. Az addigi utat pedig nyilván a rendelet fogja megoldani.

Szeretném elmondani, hogy nem kötelező köznevelési szerződéseket kötni. Számos olyan alapítványi intézmény működik ma is, amelynek nincs köznevelési szerződése. Az állam nagyobb szerepet vállal a köznevelés fenntartásában, működtetésében, irányításában – alapvetően ezt is érvként mondhatom a legalább egy, legfeljebb öt év vonatkozásában –, a miniszter számára pedig bővül a mozgásteret döntéseinek a meghozatalánál.

Hiller képviselő úrnak mondom, hogy mielőtt a „kormány ígért, ígért és adott némi béremelést” mondatot jóváhagytam, én is többször elolvastam. Tudatosan került bele az előterjesztésbe ez a mondat, miután a kollégákkal is egyeztettem. Én inkább arra a mondatrészre hívnám fel a figyelmet, hogy az előmeneteli rendszer bevezetése egyben egy minősítési rendszert és egy új foglalkoztatási rendszert is behoz a köznevelés irányításába.

A minősítésekkel kapcsolatosan azt a véleményem azért hadd fogalmazzam meg, hogy 2000 óta, amióta a magyar köznevelésben a minőségfejlesztés fogalma megjelent, amikor a Comenius 2000 minőségfejlesztési program elindult, a pedagógusok számára szinte igényként is jelentkezik a minősítés ténye. Teljes mértékben egyetértek azzal, hogy a tartalmakban majd elfogadásra, konszenzusra és adott esetben önkorrekcióra lesz szükség.

Szeretném jelezni, hogy az intézmények esetében számos olyan pótlékelem – osztályfőnöki pótlék, munkaközösség-vezetői pótlék – megmarad, amely a többletfeladatot elismeri, sőt ezek a pótlékelemek jelentősen növekednek is. Még akkor is növekedésről beszélhetünk, ha a pótlékok alsó határát nézzük meg. A többszakos pótlék vonatkozásában pedig az a cél, hogy a többszakos foglalkoztatás irányába vigyük el a rendszert, s ne legyen privilégium az, hogy valakinek több szakja van.

A jövedelmekre vonatkozóan hadd mondjak két példát a képviselő úrnak. Jelenleg az I8-as besorolású, tehát 24-25 éve pályán lévő, egyetemi végzettséggel rendelkező és szakvizsgázott pedagógusok bruttó fizetése a tábla szerint 208 385 forint, az ő bérük szeptember 1-jétől 262 635 forint lesz, tehát itt több mint 50 ezer forintos növekedésről beszélhetünk, míg az I14-es besorolású, tehát ugyancsak jól képzett és nyugdíj előtt álló kolléga, akinek jelenleg 262 345 forint a bére, szeptember 1-jétől 313 468 forint bért fog kapni, azaz itt is meglesz az 50 ezer forint emelés.

Úgy látom, a konkrét felvetések végére értem, köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az általános vitára való alkalmasságról kell döntenünk és előadót kell állítanunk.

Szavazás az általános vitára való alkalmasságról

Ki ért egyet a törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságával? *(Szavazás.)*
Megállapítom, hogy a bizottság 1 ellenszavazat és 1 tartózkodás mellett a törvényjavaslatot általános vitára alkalmasnak tartja.

Kucsák képviselő úr jelezte, hogy szívesen vállalja a többségi előadó szerepét. Felhívom figyelmét, hogy adott esetben nemcsak a többségi véleményt, hanem ha a Ház a kivételes eljárás mellett dönt, a kisebbségi véleményt is tolmácsolnia kell a plenáris ülésen. Ha viszont nem így dönt a Ház, akkor kisebbségi véleményt is meghallgat a Ház, amit Dúró Dóra fog ismertetni.

Egyebek

Az egyebek keretében van-e bármi, amit most kell megvitatnunk? *(Nincs jelentkező.)*
16 óra 15 perckor itt találkozunk, addig is mindenkinek jó munkát kívánok. Az ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 54 perc)

Pokorni Zoltán
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Soós Ferenc